

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

VÚZE

Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až březnu 2004 a 2005

Zpracovali: **Ing. Marie Červená**
                  Ing. Karina Pohlová
                  Bc. Tomáš Zdražilék

Předání databáze z MZe ČR do VÚZE: 10. 5. 2005

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 25. 5. 2005

Přehled použitých zkratk

EU-15	- Evropská unie do 31. dubna 2005 Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
NČZ	- nové členské země EU – státy, které vstoupily do Evropské unie 1. 5. 2005 Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
SNS	- Společenství nezávislých států Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán
ESVO	- Evropské sdružení volného obchodu Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
CEFTA	- Středoevropská dohoda o volném obchodu po 1. lednu 2005 Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko
MERCOSUR	- dohoda o ekonomické spolupráci Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay
EURO-MED	- Euro-Středomořské partnerství/Barcelonský proces Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko, Turecko
ACP	- 77 zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku AO, AG, BS, BB, BZ, BJ, BW, BF, BI, CK, TD, CD, DO, DM, DJ, ER, ET, FJ, GA, GM, GH, GD, GY, GN, GW, HT, JM, ZA, CM, CV, KE, KI, KM, CG, LS, LR, MG, MW, ML, MH, MR, MU, FM, MZ, NA, NR, NE, NG, NU, PW, PG, CI, GQ, RW, WS, SN, SC, SL, SO, CF, SD, SR, KN, ST, VC, LC, SZ, SB, TZ, TG, TO, TT, TV, UG, VU, ZM, ZW

1 Základní tendence

Hodnota AZO v březnu 2005 proti stejnému měsíci roku 2004

- **nárůst obratu** o 3 080,7 mil. Kč, tj. o 24,6 %,
- **zvýšení vývozu** o 1 613,3 mil. Kč, tj. o 34,5 %,
- **zvýšení dovozu** o 1 467,4 mil. Kč, tj. o 18,8 %,
- **snížení schodku bilance** o 145,9 mil. Kč, tj. na hodnotu 3 004,6 mil. Kč,
- **stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil** z 59,7 % na 67,7 %.

Hodnota AZO za leden – březen 2005 proti stejnému období roku 2004

- **zvýšení obratu** o 7 297,9 mil. Kč, tj. o 22,2 %,
- **nárůst vývozu** o 4 214,7 mil. Kč, tj. o 34,0 %,
- **nárůst dovozu** o 3 083,2 mil. Kč, tj. o 15,1 %,
- **snížení pasivní bilance** o 1 131,5 mil. Kč, tj. na hodnotu 6 936,7 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** ze 60,6 % na 70,5 %.

2 Teritoriální skladba

2.1 EU-15

Porovnání AZO ČR s EU-15 v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 1 932,3 mil. Kč (29,5 %),
- **vývoz** – nárůst o 806,6 mil. Kč (49,4 %),
- **dovoz** – nárůst o 1 125,7 mil. Kč (22,8 %),
- prohloubení **bilančního pasíva** o 319,1 mil. Kč na hodnotu 3 615,8 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** z 33,1 % na 40,3 %.

Porovnání AZO ČR s EU-15 v lednu – březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 4 463,4 mil. Kč (26,0 %),
- **vývoz** – zvýšení o 2 149,2 mil. Kč (48,9%),
- **dovoz** – zvýšení o 2 314,2 mil. Kč (18,1 %),
- prohloubení **schodku bilance** o 165,0 mil. Kč na hodnotu 8 540,8 mil. Kč,
- **zvýšení stupně krytí dovozu vývozem** z 34,4 % na 43,4 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s EU-15 v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- pšenice a souřež (8,9 %),
- třtinový a řepný cukr (8,1 %),
- mléko a smetana nezahuštěné, neslazené (7,7 %).

Dovoz:

- vepřové maso (6,9 %),
- pokrutiny po extrakci sójového oleje (5,1 %),
- doutníky, doutníčky a cigarety (4,6 %).

2.2 Nové členské státy EU

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 1 200,2 mil. Kč, tj. o 30,1 %,
- **vývoz** – nárůst o 793,5 mil. Kč, tj. o 37,6 %,
- **dovoz** – nárůst o 406,7 mil. Kč, tj. o 21,7 %,
- zvýšení **bilančního aktiva** o 386,8 mil. Kč na hodnotu 621,6 mil. Kč,
- zvýšení **stupně krytí dovozu vývozem** ze 112,5 % na 127,2 %.

Porovnání AZO ČR s novými členy EU v lednu – březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 3 263,8 mil. Kč, tj. o 32,0 %,
- **vývoz** – nárůst o 2 189,5 mil. Kč, tj. o 40,5 %,
- **dovoz** – nárůst o 1 074,3 mil. Kč, tj. o 22,4 %,
- nárůst **bilančního aktiva** o 285,2 mil. Kč na hodnotu 1 717,2 mil. Kč,
- zvýšení **stupně krytí dovozu vývozem** z 112,5 % na 129,2 %.

Nejvýznamnější položky českého AZO s novými členy EU v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- doutníky, doutníčky a cigarety (6,4 %),
- čokoláda a ostatní potravinářské přípravky s kakaem (6,1 %),
- uzenky a salámy (4,8 %).

Dovoz:

- sýry a tvaroh (7,8 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (7,1 %),
- čokoláda a ostatní kakaové přípravky (6,5 %).

2.3 SNS

Porovnání AZO ČR se SNS v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 30,6 mil. Kč (12,5 %),
- **vývoz** – nárůst o 13,1 mil. Kč (5,9 %),
- **dovoz** – nárůst o 17,5 mil. Kč (81,8 %),
- snížení **aktiva bilance** o 4,4 mil. Kč na hodnotu 196,8 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se SNS v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 130,9 mil. Kč (21,7 %),
- **vývoz** – nárůst o 84,0 mil. Kč (15,2 %),
- **dovoz** – zvýšení o 46,9 mil. Kč (94,9 %),
- zvýšení **bilančního aktiva** o 37,1 mil Kč na hodnotu 541,8 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- slad (12,8 %),
- ječmen (9,1 %),
- semena, plody a výtrusy k výsevu (8,3 %).

Dovoz:

- čokoláda a ostatní kakaové přípravky (32,4 %),
- ostatní skořápkové ovoce CN 0802 (26,7 %),
- polévky a bujóny, homogeniz. směsi CN 2104 (6,2 %).

2.4 ESVO

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – pokles o 40,5 mil. Kč (39,7 %),
- **vývoz** – mírný nárůst z 35,2 mil. Kč na 35,4 mil Kč,
- **dovoz** - pokles o 40,7 mil. Kč (60,9 %),
- změna **pasivní bilance v aktivní** (z -31,6 mil. Kč na hodnotu 9,3 mil. Kč).

Porovnání AZO ČR se státy ESVO v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** - pokles o 112,0 mil. Kč (40,5 %),
- **vývoz** – mírný nárůst o 1,6 mil. Kč (1,7 %),
- **dovoz** - pokles o 113,6 mil. Kč (62,7 %),
- změna z **bilance pasivní na aktivní** (o 115,2 mil. Kč na 29,3 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ESVO v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. CN 1302 (12,1 %),
- vejce ve skořápkách (11,3 %),
- potravinové přípravky jiné CN 2106 (10,9 %).

Dovoz:

- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté apod. (14,7 %),
- potravinové přípravky jiné CN 2106 (10,4 %),
- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (9,9 %).

2.5 CEFTA

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – pokles o 40,5 mil. Kč (14,6 %),
- **vývoz** – pokles o 18,0 mil. Kč (8,6 %),
- **dovoz** – pokles o 22,5 mil. Kč (32,3 %),
- zvýšení **aktiva bilance** o 4,5 mil. Kč na hodnotu 143,6 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy CEFTA v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 127,1 mil. Kč (17,6 %),
- **vývoz** – snížení o 104,5 mil. Kč (18,8 %),
- **dovoz** – snížení o 22,6 mil. Kč (13,8 %),
- snížení **aktivní bilance** o 81,9 mil. Kč na hodnotu 310,8 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi CEFTA v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- třtinový a řepný cukr (16,1 %),
- potravinové přípravky jiné CN 2106 (14,8 %),
- mléko a smetana zahuštěné nebo slazené (12,3 %).

Dovoz:

- pekařské zboží, pečivo, oplatky (28,7 %),
- omáčky a přípravky pro omáčky, směsi koření a přísad pro ochucení, hořčičná moučka a připravená hořčice (14,1 %),
- salátové okurky a nakládačky (13,4 %).

2.6 MERCOSUR

Porovnání AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – pokles o 70,4 mil. Kč (43,7 %),
- **vývoz** vzrostl 8,8krát – o 9,4 mil. Kč,
- **dovoz** – pokles o 79,8 mil. Kč (49,9 %),
- snížení **pasiva bilance** o 89,2 mil. Kč na hodnotu 69,4 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se státy skupiny MERCOSUR v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 338,1 mil. Kč (62,3 %),
- **vývoz** se zvýšil 3,6krát – o 8,9 mil. Kč,
- **dovoz** – pokles o 347,0 mil. Kč (64,4 %),
- snížení **schodku bilance** o 355,9 mil. Kč na hodnotu 179,6 mil. Kč.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se zeměmi seskupení MERCOSUR v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (84,8 %),
- pšeničný lepek (10,1 %),
- rostlinné šťávy a výtažky, pektiny atd. CN 1302 (4,5 %).

Dovoz:

- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté atd. (28,0 %),
- nezpracovaný tabák, tabákový odpad (24,5 %),
- káva (14,7 %).

2.7 EURO-MED

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – nárůst o 23,5 mil. Kč (19,9 %),
- **vývoz** – zvýšení o 9,9 mil. Kč (18,1 %),
- **dovoz** – zvýšení o 13,6 mil. Kč (21,6 %),
- prohloubení **pasiva bilance** o 3,7 mil. Kč na hodnotu 12,1 mil. Kč.

Porovnání AZO ČR se středomořskými státy v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – stagnace - změna z 404,1 mil. Kč na 405,1 mil. Kč,
- **vývoz** – pokles o 36,9 mil. Kč (15,7 %),
- **dovoz** – nárůst o 37,9 mil. Kč (22,4 %),
- změna z **aktiva na pasivum bilance** (z 65,7 mil. Kč na hodnotu na -9,1 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi středomoří v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- mléko a smetana, zahuštěné nebo slazené (37,0 %),
- sýry a tvaroh (21,7 %),
- výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje nebo maté atd. (12,7 %).

Dovoz:

- citrusové plody čerstvé, sušené (22,8 %),
- nezpracovaný tabák (14,5 %),
- pekařské zboží, pečivo, oplatky (6,6 %).

2.8 ACP

Porovnání AZO ČR se státy Afriky, Karibiku a Pacifiku v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

- **obrat** – zvýšení o 13,6 mil. Kč (23,2 %),
- **vývoz** se zvýšil 2,8krát - o 28,3 mil.,
- **dovoz** – pokles o 14,7 mil. Kč (34,2 %),
- změna z **pasivní bilance na aktivní** (z -27,5 mil. Kč na hodnotu 15,5 mil. Kč).

Porovnání AZO ČR se státy ACP v lednu - březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

- **obrat** – pokles o 88,3 mil. Kč (31,4 %),
- **vývoz** – zvýšení o 45,5 mil. Kč (85,0 %),
- **dovoz** – pokles o 133,8 mil. Kč (58,7 %),
- změna z **bilančního pasiva na aktivum** (z -174,6 mil. Kč na hodnotu 4,7 mil. Kč).

Nejvýznamnější položky českého AZO se zeměmi ACP v lednu – březnu roku 2005:

Vývoz:

- pivo (83,1 %),
- chmel (6,9 %),

- mléko a smetana zahuštěné nebo slazené (4,8 %).

Dovoz:

- nezpracovaný tabák (40,4 %),
- banány (36,5 %),
- luštěniny (4,0 %).

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

Porovnání agrárního vývozu ČR v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu došlo u 18 komoditních agregací.

Nejvýrazněji se **zvýšila** vývozní hodnota u kapitol:

- CN 10 Obiloviny o 370,7 mil. Kč, tj. 3,7krát a
- CN 08 Ovoce a ořechy o 252,0 mil. Kč, tj. 7,8krát,
- CN 17 Cukr a cukrovinky o 224,6 mil. Kč, tj. o 56,9 %.

Nejvýznamnější meziroční **pokles** vykázala kapitola:

- CN 21 Různé potravinářské přípravky o 113,7 mil. Kč, tj. o 17,7 %.

Porovnání agrárního vývozu ČR v lednu – březnu 2005 s lednem – březnem 2004:

K meziročnímu **nárůstu** exportu v lednu – březnu roku 2005 došlo u 18 kapitol.

Nejvíce **vzrostl** vývoz v lednu – březnu 2005 kapitol:

- CN 10 Obiloviny o 765,8 mil. Kč, tj. 2,8krát,
- CN 17 Cukr a cukrovinky o 619,1 mil. Kč, tj. o 61,7 % a
- CN 08 Ovoce a ořechy o 513,2 mil. Kč, tj. 6krát.

K největšímu meziročnímu **poklesu** exportu v lednu – březnu roku 2005 došlo u kapitol:

- CN 18 Kakao a kakaové přípravky o 143,6 mil. Kč, tj. o 18,5 %,
- CN Různé potravinářské přípravky o 101,6 mil. Kč, tj. o 6,4 %.

3.2 Komoditní skladba dovozu

Porovnání agrárního dovozu ČR v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

Import se **zvýšil** u 15 komoditních agregací.

Výrazný meziroční **nárůst** vykázaly kapitoly:

- CN 02 Maso a droby o 698,1 mil. Kč, tj. 3,5krát,
- CN 08 Ovoce a ořechy o 266,2 mil. Kč, tj. o 35,3 % a

- CN 24 Tabák a tabákové výrobky o 220,6 mil. Kč, tj. téměř 2krát.

K výraznějšímu **poklesu** hodnoty dovozu došlo u kapitoly:

- CN 10 Obiloviny o 129,9 mil. Kč, tj. o 36,9 %,
- CN 06 Živé rostliny a květinářské výrobky o 105,9 mil. Kč, tj. o 26,9 % a
- CN Olejnatá semena a plody o 92,3 mil. Kč, tj. o 14,6 %.

Porovnání agrárního dovozu ČR v lednu – březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

Meziroční **zvýšení** importu zaznamenalo 16 komoditních agregací.

K nejvýraznějšímu **nárůstu** došlo u kapitol:

- CN 02 Maso a droby o 1 071,3 mil. Kč, tj. 87,3 %,
- CN 04 Mléko a mléčné výrobky o 605,3 mil. Kč, tj. o 59,2 % a
- CN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet o 510,5 mil. Kč, tj. o 56,7 %.

K největšímu **poklesu** dovozu došlo v lednu – březnu 2005 u kapitol:

- CN 23 Zbytky a odpad z potravinář. průmyslu, krmivo o 234,6 mil. Kč, tj. o 12,9 % a
- CN 10 Obiloviny o 195,9 mil. Kč, tj. o 29,8 %.

3.3 Komoditní skladba bilance

Porovnání bilance AZO v březnu 2005 se stejným měsícem roku 2004:

V březnu 2005 vykázalo **aktivní bilanci** celkem 6 kapitol.

Nárůst aktiva bilance zaznamenaly jen 2 kapitoly:

- CN 17 Cukr a cukrovinky o 157,2 mil. Kč a
- CN 01 Živá zvířata o 34,7 mil. Kč.

Ke změně z **aktivní bilance na pasivní** došlo také u 2 kapitol:

- CN 22 Nápoje, lihové tekutiny, ocet (ze 126,0 mil. Kč na hodnotu -4,8 mil. Kč) a
- CN 24 Tabák a tabákové výrobky (z 31,1 mil. Kč na hodnotu -62,9 mil. Kč).

Naopak ke změně z bilančního **pasiva na aktivum** došlo pouze u kapitoly:

- CN 10 Obiloviny (z -209,1 mil. Kč na 291,5 mil. Kč).

Největší **prohloubení pasivní bilance** zaznamenaly kapitoly:

- CN 02 Maso a droby o 654,8 mil. Kč a
- CN 21 Různé potravinářské přípravky o 152,2 mil. Kč.

Snížení schodku bilance vykázala největší kapitola:

- CN 12 Olejnatá semena a plody o 183,9 mil. Kč.

Porovnání bilance AZO v lednu – březnu 2005 se stejným obdobím roku 2004:

V lednu – březnu roku 2005 mělo **aktivní bilanci** 8 kapitol.

K největšímu **nárůstu aktiva bilance** došlo u kapitol:

- CN 17 Cukr a cukrovinky o 444,6 mil. Kč a
- CN 01 Živá zvířata o 303,9 mil. Kč.

Pokles bilančního aktiva zaznamenala nejvýrazněji kapitola:

- CN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce, med o 202,7 mil. Kč.

Aktivní saldo se změnilo na **pasivní** u kapitoly:

- CN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet (z 246,0 mil. Kč na -98,4 mil. Kč).

Naopak změnu z **pasiva** na **aktivum** zaznamenala kapitola:

- CN 16 Přípravky z masa, ryb, koryšů, měkkýšů (změna z -372,7 mil. Kč na 111,2 mil. Kč).

Nejvýraznější **prohloubení pasivní bilance** vykazala kapitola:

- CN 02 Maso a droby o 865,5 mil. Kč a
- CN 21 Různé potravinářské přípravky o 154,3 mil. Kč.

Největší meziroční **snížení pasivní bilance** zaznamenala kapitola:

- CN 23 Zbytky a odpady potravinářského průmyslu, krmiva o 356,1 mil. Kč.